

Nro.

178.

DZIENNIK

PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW
W LWOWIE.

Dnia 3go Listopada 1794.

Gazety CLXXI.

NIEMCY.

Z Ratysbony dnia 6 Października.

Dzisiaj we wszystkich Kollegiach Rzeszy wotowano na projekt Cesarzski względem pięciorakiego powiększenia armii Rzeszy Niemieckiej, i jednomyślnie się zgodzono na *quintuplum* pomienioney armii.

Z Stegburga dnia 9 Października.

Francuzi już pewnie są panami *Kolonii*, i *Bonn* od dnia 6. tego miesiąca. Dnia 5 o godzinie 3 z południa przyszło między *Königsdorf*, *Junkersdorf*, &c. o dwie mile od *Kolonii* do żwawey kanonady między Francuzkiem i reyterującym się Cesarzkim wojskiem. Około wieczora główna kwatery Jenerała *Clerfayt* przeszła do wsi *Nippes* o ćwierć mili od *Kolonii*. W nocy armia przeprowiła się przez *Ren*. Pomnieysze dywizye już dnia 5 przez cały dzień przeprowiwały się przez *Ren* w *Düffelsdorf*, i *Bonn*. Około godziny 11 dnia 6. słyszano już w *Deuz* po tej stronie *Renu* bębnienie i trąbienie zbliżających się ku *Kolonii* Francuzów. Deputacya Rady wyszła na przeciw nim, i gdy wszystko było ułożone, weszli Francuzi do miasta o godzinie 12.

Już przed 1 godziną widać było strzelców po brzegu *Renu* od *Kolonii*. Gdy wojska Cesarzkie pod *Mühlheim* się na pontonach przeprowiwały, kolumna Francuzów tuż za nimi pokazała się w niewielkiej odległości. Około godziny 3 po przeysciu ostatniego już wojska zaczęli Francuzi bardzo żwawo dawać ognia z dwóch

z dwóch armat w *Austeryi* koło *Mühlheim* umieszczonych do tylney straży, i liczna jazda Francuzka na tamtym brzegu *Renu* stojąca trudniła iey mocno przeprawę. Austriacy odpowiadali z dział swoich potey stronie znaydujących się z niemnieyszą zważością na ogień nieprzyacielski. Pontonierowie, ktõrzy pontony zdeymować mieli, na naywiększe niebezpieczeństwo byli wystawieni, iednakże ieden tylko z nich był raniony, a przeciwnie kilku z Francuzkiej strony.

Niektõrzy emigranci Francuscy spõzniwszy się nieco w *Kolonii*, lubo wszyscy siłami spieszyli do pontonów, zastali ie iednak już zdjęte. Rozpacz i krzyk tych nieszczęśliwych, tak był okropny, że ieden Pontonier odważył się popłynąć po nich łodzią, iakoż udało się mu wszystkim w pośrõd nayręsiłtrzego ognia nieprzyacielskiego szczęśliwie przeprawić. O godzinie 4 przybył Jenerał *Clerfayt* z małą suitą do *Deuz*, wsiadł natychmiast na łódź, i pomimo nieprzełtanne strzelanie Francuzów rekognoskował całą okolicę; potém kazał oznaymić Magistratowi *Kolońskiemu*, i komendantowi *Francuzkiemu*, że jeżeli ieden tylko wystrzał będzie uczyniony
na

na ten brzeg, zaraz każe rozwalać miasto z armat. Uczynił to dla tego, ażeby przewiezione z *Kolonii* magazyny, i nadeszły z *Roterdamu*. Okręt z mięką uratowane bydź mogły, iakoż tak się stało.

Dnia 6 z południa weszli także Francuzi do *Bonn*. Do *Düsselsdorfu*, dokąd na miejsce garnizonu *Palatyńskiego* Cesarscy przymaszerowali, tegoż dnia chcieli Francuzi przeysć przez *Ren*, a tak przyszło do żwawey kanonady z obu stron; lecz gdy Francuzi chcąc wszelką siłą przeprawić się, bomby puszczają, i ogniście kule rzucac poczeli, wielka część tego pięknego miasta w perzynę została obrocna. Przy *Bonn* miało podobnież wczoray przyisć do mocney kanonady. Stan wszystkich *nadreńskich* mieszkańców od *Koblen* aż do *Düsselsdorff* bardzo jest okropny, i jeżeli pokòy nie nastąpi tedy nie można się spodziewać końca klęsk, i nędzy.

Z Koblenz dnia 11 Października.

Jenerał Francuzski w *Kolonii*, *Bonn*, i całej okolicy ogłosić kazał mieszkańcom bezpie-

bespieczeństwo ich osób, majątków, i wolności Religii. Główna kwatera Cesarzkiego Jenerała *Melas* jest w *Koblenz*. Armia jego obozuie przed miastem, którey część stoi na górze. Forpoczty składające się z huzarów *Wurmserowskich*, 600 Kroatów, i części dragonii Arcyksięcia *Jozefa*, rościągają się od *Polch*, i *Kaisersesch*, aż do *Lützerath*, gdzie huzarowie codziennie patrolują. O prawe skrzydło opiera się Jenerał *Nauendorff*. 4, 00 ludzi stoi w *Rodemagen* w pół drogi od *Andermarch* do *Bonn* końcem obserwowania tam Francuzów.

Z *Manheimu* dnia 11 Października.

Wczoray rano słyhać było strzelanie; miała to być potyczka między *Dürkheim*, i *Oggersheim*, w okolicy *Holzboff*, o której nie masz jeszcze okoliczney wiadomości. Francuzi podług doniesień powszechnych ściągają się ku góróm, i zdaie się, że od *Lautern* ku *Gellheim* zechcą się przerznąć, gdy tymczasem inni posuną się od *Tremiru* ku *Koblenz*, i *Hundsrücken*. Armia Pruska utrzymaie się dotąd w dawney swojej pozycyi, wyjąwszy, że korpus *Kalkreut-*

kreutha ufunęło się od *Mozelli* ku *Kirchberg*, i *Simmern*. Jenerał *Köbler* dnia 8 stał jeszcze przy *Stumpfentburm* niedaleko *Trarbach*, ale że Francuzi już do *Trarbach* weszli, i dnia 10. o 2. tylko mile od *Kirchberg* znajdować się mają, wnosić należy, iż pozycję swoją odmienić musiał. Miasto *Frankenthal* przeszłego czwartku wiele ucierpiało. Po wielu domach nie tylko rabowano, ale też do drzwi i okien strzelano, przez co 2 kobiety zostały zabite. Woyska Cesarzkie od przeszłej zimy tutaj konfyskuujące, opuścili nas jedne po drugich, a na ich miejsce przyszły inne. Woyska około miasta obozujące wszystkie wyruszyły, i podzielone są po miejscach poblizszych. Toż samo stało się z obozem pod *Schwettingen*. Dwa bataliony *Pellegrini* przeszły przez *Ren* pod *Wormacyą* dla wzmocnienia korpusu Jenerała *Benyowskiego*.

Z *Frankfurtu* dnia 13 *Października*.

W tym momencie okropna nadchodzi wiadomość, iż całe miasto *Düsseldorff* w mogiłę gruzów zostało obrócone, i armia *Niemiecka* przeprawia się przez *Ren* pod *Koblenz*.

Za-

Zakładnicy *Moguntscy* z Francyi powracający przybyli do *Bazyley*. W *Trewirze* znajdować się ma Francuzów 28,000. *Mastrycht* w naywiększym niebezpieczeństwie się znajduje, ponieważ Garnizon jest słaby.

Reyterada C. Królewskich woysk pod Jener. *Melas* z obozu pod *Kaisersesch* ku *Koblencz* sprawiła podobne poruszenia i w woysku Pruskim pod Jenerałami *Kalkreuth*, i *Köbler* przy *Mozelli* ku *Trewirze* stojącym; ponieważ Francuzi z całą swoją przy *Trewirze* zebraną potęgą zbliżyć się poczęli. Już dnia 5 Października nadeszli w mocney sile do *Wittlich*: a dnia 6. 60,000 Francuzów maszerować miało przez *Thulfang*, i *Hemmerskeil* przeciw Jenerałowi *Kalkreuth*. Forpoczty Pruskie wsząd musiały ustępować, a nieprzyjaciel dnia 7 opanował *Trarbach*, gdzie Pruskiego Porucznika w 40 ludzi wziął w niewolę.

Jenerał *Kalkreuth* reyterował się w nocy przez *Kirchberg*, rozkazawszy bagaże swoje przez *Simmern* ku *Bacherach* do *Renu* transportować. Tym czasem Francuzi obydwojma brzegami *Mozelli*

coraz

coraz bardziej się zbizali ku Koblenz, i już dnia 11 byli w Kirn, i Kirchberg. Xiążę *Hohenlobe* przeto z 12. na 13. pozycyę pod *Grünstadt*, i *Wormacyą* opuścił, i usunął się ku *Moguncyi*. Dnia 14 główna kwatery Xięcia *Hohenlobe* była w *Pfedersheim*, *Feldmarszałka Möllendorff* w *Wiestadt*, *Jenerała Kalkreutha* w *Algesheim*, i *Jenerała Rüchel* w *Kreuzenach*, a zatem wszystkich w okolicy *Moguncyi*. Fortecę tę najmocniej fortyfikują. Tym czasem armia *Pruska* wszystkie bagaże swoje wysłała za *Ren*, i flychąc, że *Feldmarszałek Möllendorff* u nas ma zimować.